

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування

Протокол № 1 від “ 27.08 ” 2019 р.

Зав. кафедри

Н.С. Приймак

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Іванова Н.С.
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування, д.е.н., доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 073 "Менеджмент"
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	26
Практичні / семінарські, годин	34
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	90
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – формування у студентів стратегічного типу мислення, системного уявлення про парадигмальні положення та методичні засади стратегічного управління з урахування їх складності й еkleктичності, а також поглиблення знань та розвиток практичних навичок щодо формування стратегії й управління процесом впровадження стратегічних змін на вітчизняних підприємствах в умовах їх адаптації до реалій постіндустріальної економіки.

Завдання: забезпечення теоретичної підготовки майбутніх фахівців; засвоєння ними методичних засад стратегічного управління; оволодіння базовими стратегічними підходами для виявлення конкурентних переваг підприємства; вивчення методології матричного аналізу стратегічних позицій підприємства; навчання методиці розроблення стратегічного набору підприємства; оволодіння прийомами управління підприємствами в умовах невизначеності зовнішнього середовища; створення умов для активної діяльності студентів при вивченні дисципліни, зацікавленості студентів у навчальній та науково-дослідній роботі.

Предмет: процеси обґрунтування, прийняття та реалізації стратегічних рішень.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і концепція розвитку стратегічного управління

Тема 2. Основні моделі та методи прийняття стратегічних рішень

Тема 3. Стратегічний аналіз і прогнозування розвитку середовища організації

Тема 4. Стратегії та «стратегічний набір» в управлінні

Тема 5. Формування системи альтернативного стратегічного вибору

Тема 6. Стратегічне планування в системі управління

Тема 7. Стратегічний контроль

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади стратегічного управління					
Тема 1. Сутність і концепція розвитку стратегічного управління	18	2	4		12
Тема 2. Основні моделі та методи прийняття стратегічних рішень	20	4	4		12
Разом за змістовим модулем 1	38	6	8	0	24
Змістовий модуль 2. Методологічні засади стратегічного управління					
Тема 3. Стратегічний аналіз і прогнозування розвитку середовища організації	22	4	6		12
Тема 4. Стратегії та «стратегічний набір» в управлінні	22	4	6		12
Тема 5. Формування системи альтернативного стратегічного вибору	24	4	6		14
Тема 6. Стратегічне планування в системі управління	22	4	4		14
Тема 7. Стратегічний контроль	22	4	4		14
Разом за змістовим модулем 2	112	20	26	0	66
Усього годин	150	26	34	0	90

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Семінар – розгорнута бесіда «Передумови застосування стратегічного управління в організації»	2
2.	Семінар – дискусія «Реалізація цільового підходу в стратегічному управлінні організацією»	2
3.	Семінар – дискусія «Визначення цілей в стратегічному управлінні організацією»	2
4.	Семінар запитань і відповідей «Основні моделі і методи розробки та прийняття стратегічних рішень»	2
5.	Семінар – дискусія «Вибір та обробка інформації»	2
6.	Семінар – дискусія «Середовище господарської організації»	2
7.	Семінар з виконанням розрахункових задач «Аналіз та прогнозування стратегічних факторів зовнішнього середовища»	2
8.	Семінар з виконанням розрахункових задач «Оцінювання конкурентоспроможності організації, галузі, країни»	2
9.	Семінар з виконанням розрахункових задач «Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства (галузі, регіону)»	2
10.	Семінар запитань і відповідей «Формування ефективного стратегічного набору»	2
11.	Семінар запитань і відповідей «Система стратегій підприємства»	2
12.	Семінар запитань і відповідей «Вибір стратегічних альтернатив»	2
13.	Семінар запитань і відповідей «Технології розробки та реалізації стратегії»	
14.	Семінар запитань і відповідей «Стратегічні програми і проекти»	2
15.	Семінар – розгорнута бесіда «Реалізація стратегії підприємства»	2
16.	Семінар – дискусія «Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві»	2
17.	Семінар запитань і відповідей «Бенчмаркінг конкурентних переваг»	2

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади стратегічного управління			
Семінар – розгорнута бесіда Передумови застосування стратегічного управління в організації	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – дискусія «Визначення цілей в стратегічному управлінні організацією»	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань і відповідей «Основні моделі і методи розробки та прийняття стратегічних рішень»	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Семінар – дискусія «Вибір та обробка інформації»	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Разом змістовий модуль 1	24		
Змістовий модуль 2. Методологічні засади стратегічного управління			
Семінар – дискусія «Середовище господарської організації»	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач «Аналіз та прогнозування стратегічних факторів зовнішнього середовища»	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач «Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства (галузі, регіону)»	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар запитань і відповідей «Формування ефективного стратегічного набору»	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної

			інформації
Семінар запитань і відповідей «Система стратегій підприємства»	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, розв'язання практичних завдань
Семінар запитань і відповідей «Вибір стратегічних альтернатив»	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Семінар запитань і відповідей «Технології розробки та реалізації стратегії»	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Семінар запитань і відповідей «Стратегічні програми і проекти»	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Семінар – розгорнута бесіда «Реалізація стратегії підприємства»	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – дискусія «Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві»	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань і відповідей «Бенчмаркінг конкурентних переваг»	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Разом змістовий модуль 2	66		
Разом	90		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні					Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
1. Уміння аналізувати фактори зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства		+									
2. Уміння розробляти стратегічний набір підприємства						+					
3. Уміння здійснювати матричний аналіз стратегічних позицій підприємства		+									
4. Уміння оцінювати ефективність стратегічних заходів										+	
5. Уміння приймати та аналізувати стратегічні рішення						+					
6. Уміння використовувати базові стратегічні підходи для виявлення конкурентних переваг підприємства									+		
7. Уміння застосовувати організаційні інструменти щодо ефективного впровадження стратегічного підходу до управління діяльністю підприємств										+	
8. Уміння оперувати прийомами управління підприємствами в умовах невизначеності зовнішнього середовища							+				

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1	1	1	1		4
Тема 2	1	2	1	1	4	9
Разом змістовий модуль 1	2	3	2	2	4	13
Змістовий модуль 2						
Тема 3	1	2	1	2		6
Тема 4	1	2	1	2		6
Тема 5	1	2	1	2		6
Тема 6	1	2	1	2		6
Тема 7	1	2	1	2	7	13
Разом змістовий модуль 2	5	10	5	10	7	37
Разом						50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.
2. Дикань В. Л. Стратегічне управління [текст] : навч. посіб./ В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз, І. В. Токмакова, О. В. Шраменко – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 272 с.
3. Довгань Л. Є. Стратегічне управління. Навч. посіб. / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. - 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
4. Кайлюк Є. М. Стратегічний менеджмент [текст] : навч. посіб. / Є. М. Кайлюк, В. М. Андрєєва, В. В. Гриненко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 279 с.
5. Корецький М. Х. Стратегічне управління. Навчальний посібник / М. Х. Корецький, А. О. Дегтяр, О. І. Дацій. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 240 с.
6. Порохня В. М. Стратегічне управління: [навч. посіб.] / В. М. Порохня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
7. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник / З.Є. Шершньова. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: КНЕУ, 2004 – 699 с.

Допоміжна

8. Ансофф И. Стратегическое управление [Текст] / И. Ансофф; сокр.пер. с англ. – М. : Экономика, 1989. – 519 с.
9. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
10. Косянчук Т.Ф. Діагностика конкурентного потенціалу підприємства / Т. Ф. Косянчук // Наукові записки. Серія “Економіка”. – 2013. – Випуск 23. – С. 51-54.
11. Осовська Г. В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика : навч.посіб. / В. Осовська Г. О. Л. Фіщук, В. І. Жалінська. – Київ : Кондор, 2011. – 196 с.

12. Стратегічне управління корпораціями [Текст] : навч. посіб. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, В. І. Щелкунов, С. М. Подреза. – К. : ЦУЛ, 2016. – 480 с.
13. Стратегічне управління підприємством: бізнес-курс : [навч. посіб.] / О. В. Востряков, О. М. Гребешкова. – К.: КНЕУ, 2012.
14. Тарнавська Н. Стратегічний менеджмент : практикум / Н. Тарнавська, О. Напора. – Тернопіль : Карт-бланш; Київ : Кондор, 2011. – 288 с.
15. Череп А. В. Стратегічне планування і управління : навч. посіб . / А. В. Череп, А. В. Сучков. – Київ : Кондор, 2011. – 334 с.

Інформаційні ресурси

16. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/
18. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>
19. Офіційний сайт журналу «СТРАТЕГИИ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.strategy.com.ua/>